

KOŘENY – ZKUŠENOSTI S INTERPRETATIVNÍM PROGRAMEM O JIZERSKÝCH HORÁCH

Jan Činčera, Technická univerzita v Liberci & Masarykova univerzita Brno

AKTÉŘI A SPONZOŘI

Společnost pro Jizerské hory

Technická univerzita v Liberci

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

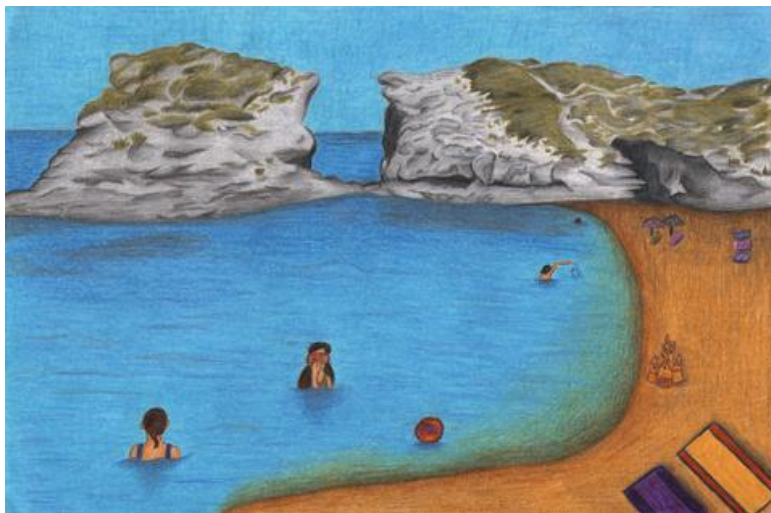

JIZERKA.
FOTO: JČ

JIZERKA
FOTO: D. KAVAN

ZAHÁČKOVÁNÍ...

Ahoj, kde jste byli letos na prázdninách?
Možná jste byli u moře...

...možná jste letěli letadlem a urazili stovky kilometrů za pár hodin.

Lidé jezdí za pyramidami do
horkého Egypta...

Ale kolik lidí se vrací na místo,
kde má svoje kořeny?

Lidé ztrácí svoje
kořeny a ztratil jsem
je i já. Pomůžete mi
je najít?

HLAVNÍ MYŠLENKA (TÉMA) A ORGANIZÉR

Všímej si

Poznávej
příběhy

Předávej, co
objevíš

Člověk i strom potřebují kořeny. Spojují nás s
místem, kam patříme a kde jsme doma.

PROCESNÍ MODEL

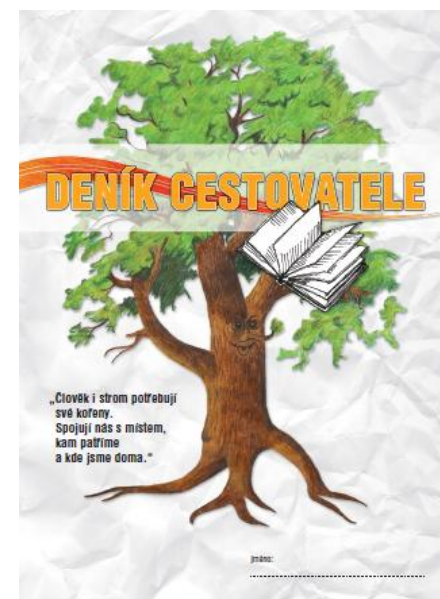
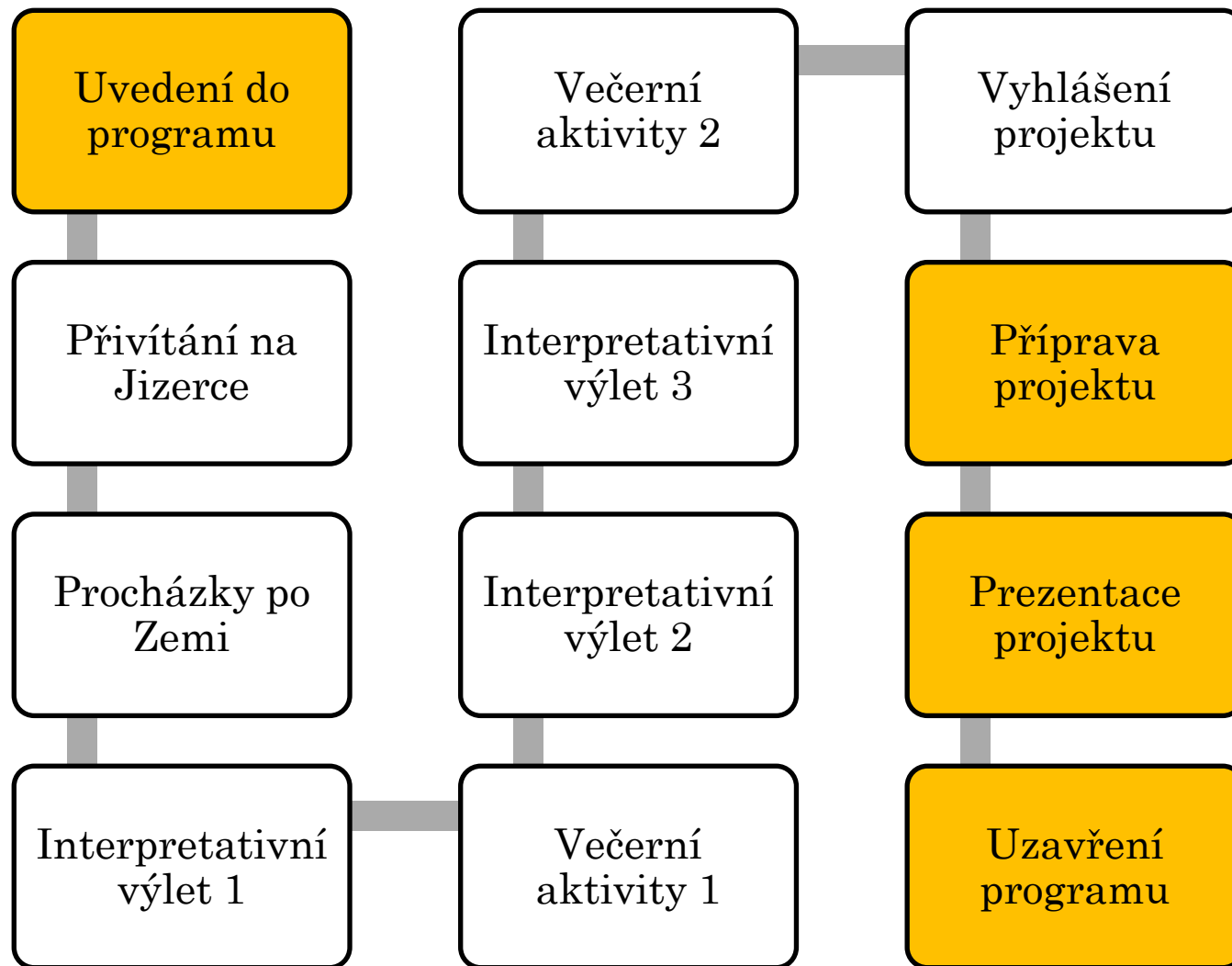
Zahájení
ve škole

2 a ½ dne
na Jizerce

Školní
projekt

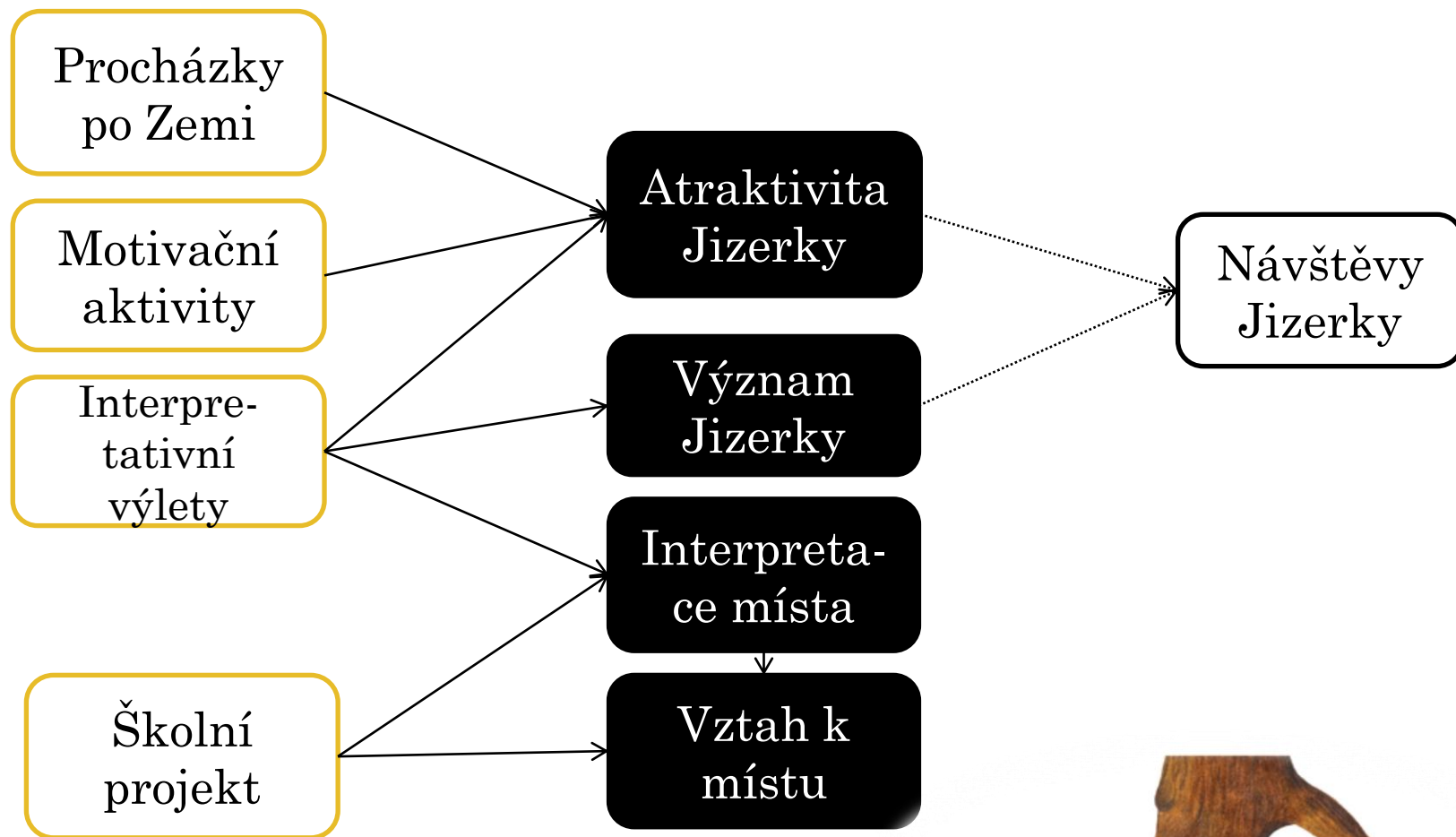
PRŮBĚH PROGRAMU

Deník cestovatele

LOGICKÝ MODEL

➡ Pro žáky 1. / 2. stupně ZŠ

METODICKÁ VÝCHODISKA

Tematická interpretace

- 3 Interpretativní výlety
- Práce s tématy (myšlenkami)

Výchova o Zemi

- Procházký po Zemi
- Zaháčkování, organizér

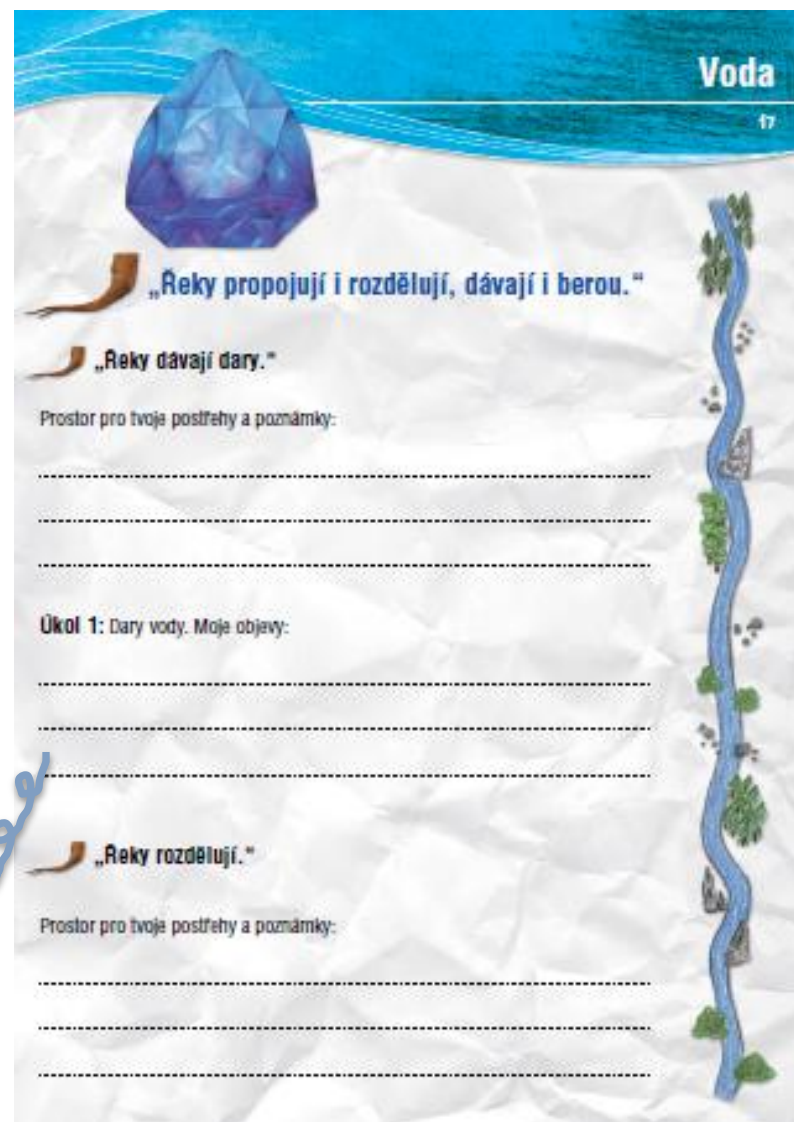
Místně ukotvené učení

- Navazující školní projekt

TEMATICKÁ INTERPRETACE: HLAVNÍ MYŠLENKY

- „Člověk utváří les, ale i les utváří člověka.“ (LES)
- „V bažinách se bydlet nedá, přesto jsou pro nás důležité.“ (RAŠELINIŠTĚ)
- „Kámen není živý, ale přesto dává život.“ (KÁMEN)
- „Řeky propojují i rozdělují, dávají i berou.“ (VODA)
- „Člověk utváří místo, místo utváří člověka.“ (MÍSTO)

V BAŽINÁCH SE BYDLET NEDÁ...

...ale můžeme v něm zažít
neobyčejná dobrodružství

...ale můžeme v něm
nakouknout do minulosti

...ale žijí tam rostliny a
zvířata, co nikde jinde

...ale vypráví se o nich
krásné příběhy

Foto: David Kavan

MODEL TEMATICKÉ INTERPRETACE

Upoutání
pozornosti

Vysvětlení
dílčího
tématu

Propojení s
hlavním
tématem

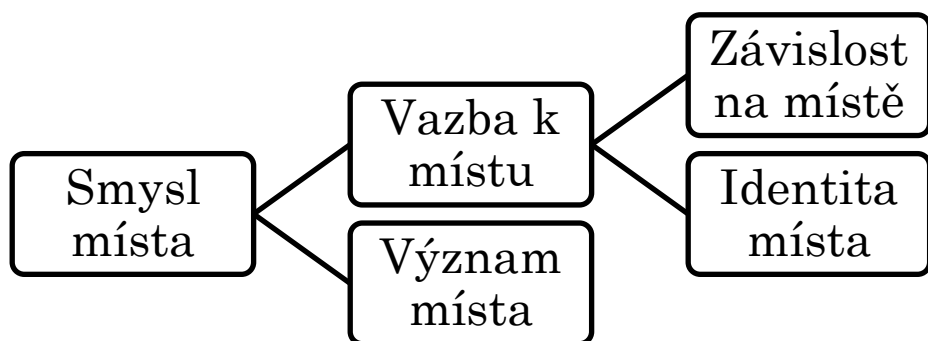
Přechodová
aktivita

TEORETICKÝ KONTEXT EVALUACE

„Vztah k místu“
... sense of place (smysl místa)

Nejraději lyžuji na kopcích v okolí Liberce.

Cítím se být „liberečákem“.

Liberec je pro mě městem přírody a zeleně.

EVALUACE PROGRAMU

Kvantitativní

- Má program vliv na **atraktivitu** Jizerských hor pro žáky?
- Má program vliv na **vztah žáků k místu**, kde žijí?
- Funguje program stejně pro **chlapce i pro dívky**?
- Funguje program stejně pro **první i pro druhý stupeň** základních škol?

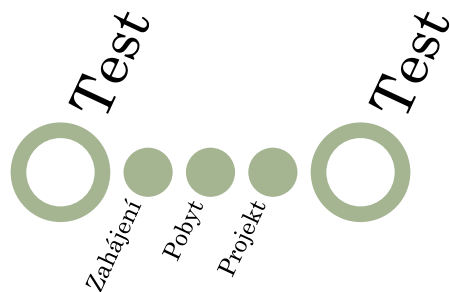
Kvalitativní

- Jaký **význam** žáci programu přisuzují?
- Jaký **význam** pro výuku programu přisuzují **učitelé**?

EVALUAČNÍ PLÁN

Kvantitativní (2. st.ZŠ)

- 121 žáků (61:60)
- M=13 let
- 2013

Kvalitativní

- 4-5 ohniskových skupin po prezentaci projektu
- Rozhovory s učiteli
- Pozorování
- 2013/14

NÁSTROJE

Atraktivita Jizerských hor

- 11 položek Likertova typu (5 b)
- Cronbach alfa=0,84

Představ si, že máš možnost...

... strávit tři dny chozením po Jizerských horách. Jak by se Ti to líbilo?

Vztah k místu (bydliště)

- 7 položek Likertova typu (5b)
- Cronbach alfa=0,75

Místo, kde žiji, je...

... zajímavé

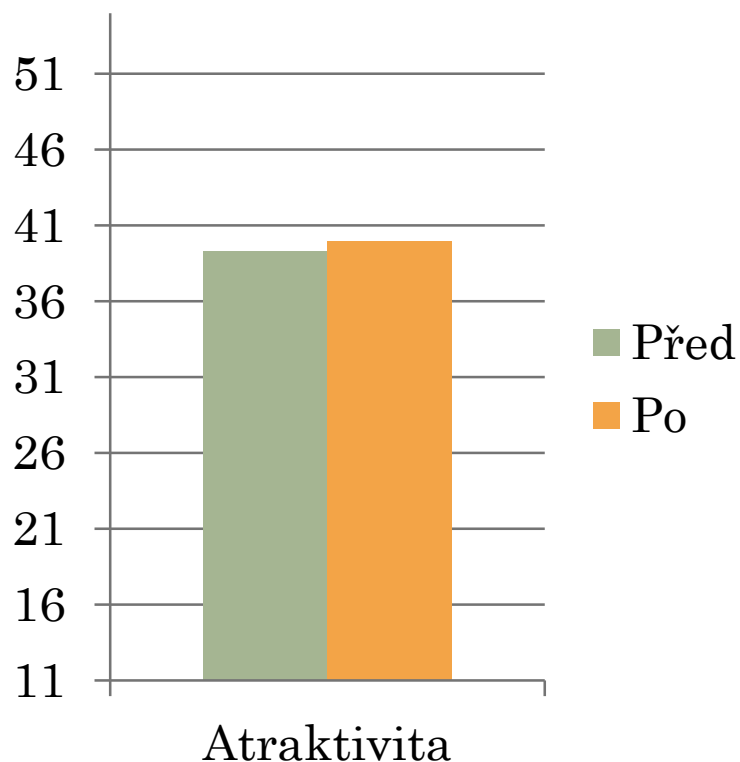
... pro mě důležité

... místo, kam se vždy rád vracím

ATRAKTIVITA JIZERSKÝCH HOR

Data

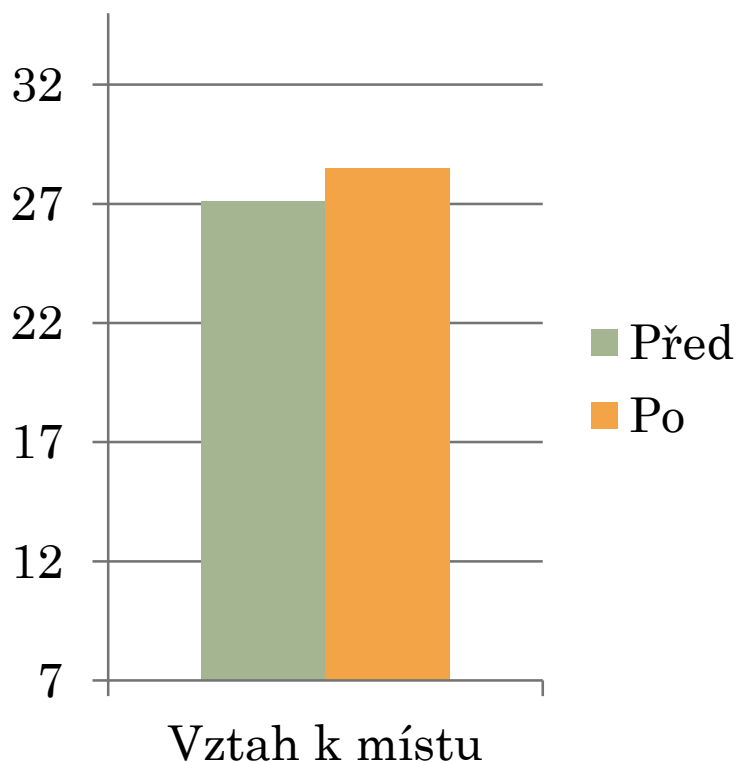
Interpretace

- Rozdíl není významný
- Mezi chlapci a dívkami nejsou rozdíly
- Jizerské hory nadprůměrně atraktivní již před programem

VZTAH K MÍSTU (BYDLIŠTĚ)

Data

Interpretace

- Rozdíl **je** významný
- Efekt menší / středně silný
- Efekt významný jen u **chlapců**
- Místo před programem důležitější pro dívky, po programu stejně

DISKUSE

Fungování
programu

- Jaký je význam pobytu pro projekt?

Hodnocení
pobytu

- Jaký má vliv na význam Jizerky pro žáky?

Děti

- Jsou děti odcizené přírodě?

Zdroj: D. Kavan,

EVALUACE

Jan Činčera, *Masarykova Univerzita Brno, Katedra environmentálních studií & Technická univerzita Liberec, Pedagogika volného času*
E-mail: jan.cincera@tul.cz

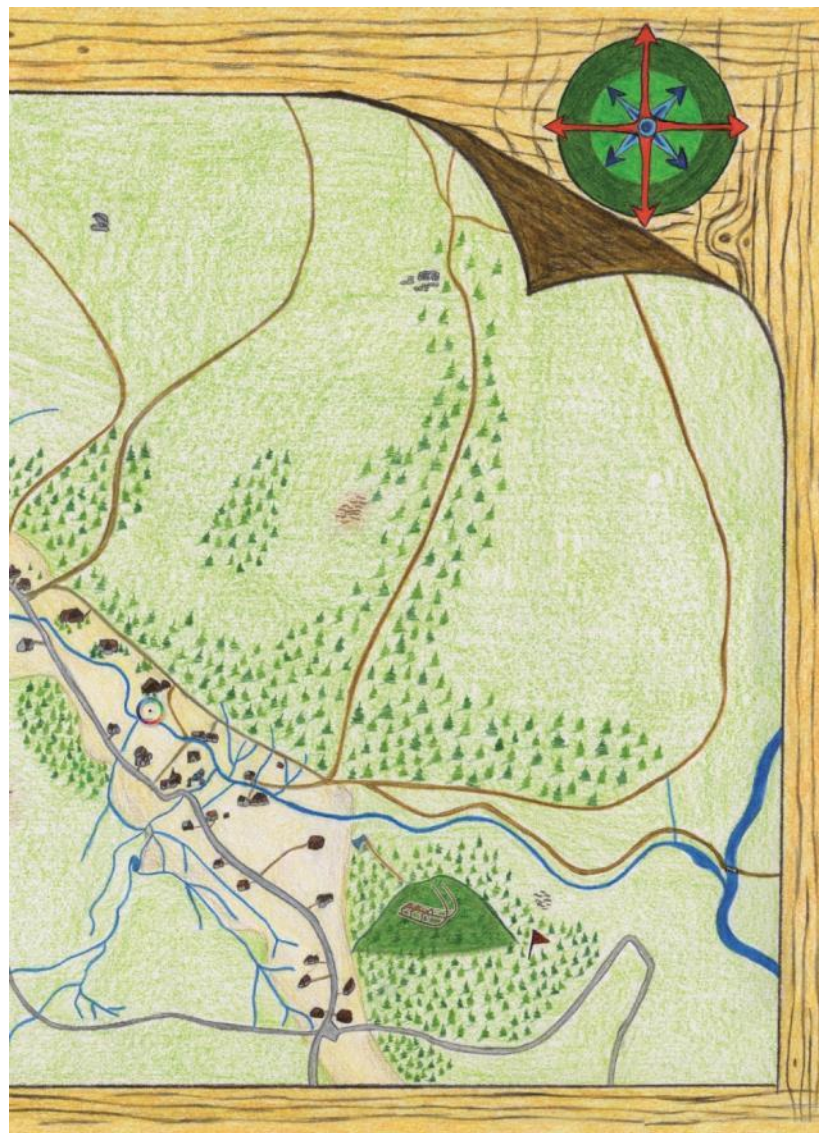
INFORMACE O PROGRAMU „KOŘENY“

David Kavan, *Společnost pro Jizerské hory*
E-mail: d.kavan@email.cz

FOTOGRAFIE A KRESBY

David Kavan, *Společnost pro Jizerské hory & studenti Pedagogiky volného času, FP TUL*

Kresby z deníku: Bc. Marta Veselá, *SEV Toulcův dvůr*

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ